

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä lokakuuta 2006 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamiseksi (HE 180/2006 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- teollisuusneuvos Ritva Hainari ja teollisuusneuvos Pertti Valtonen, kauppa- ja teollisuusministeriö
- johtava asiantuntija Hannele Pohjola, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- manageri Petri Laine, Finnvera Oyj (Veraventure Oy)
- toimitusjohtaja Juha Marjosola, Suomen Teollisuussijoitus Oy
- lainopillinen asiamies Janne Makkula, Suomen Yrittäjät.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöltä.

HALLITUKSEN ESITYS

Suomen Teollisuussijoitus Oy on pääomasijoitusalan valtionyhtiö, jonka tarkoituksena on edistää erityisesti suomalaista pientä ja keski suurta yritystoimintaa tekemällä sijoituksia ensisijaisesti pääomarahastoihin.

Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhtiön sijoitustoimintaa ei rajoitettaisi oman pääoman ehtoihin sijoituksiin vaan yhtiö voisi tehdä uuden osakeyhtiölain tultua voimaan edelleen muitakin pääomasijoituksia nykyisen käytännön mukaisesti. Yhtiön sijoitustoiminta tulee suunnata korjaamaan pääomasijoitustoimialan

rahoituksentarjonnassa esiintyviä puutteita. Yhtiö voi tehdä vastaavia sijoituksia ulkomaisiin pääomarahastoihin ja kohdeyrityksiin edellyttäen, että niiden toiminta edistää taloudellista kehitystä Suomessa.

Samalla lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhtiön toiminnan tulee olla liiketaloudellisesti kannattavaa pitkällä aikavälillä. Yksittäisissä sijoituspäätöksissä voitaisiin yhtiön elinkeinopoliittisen tehtävän täyttämiseksi hyväksyä tavanomaista suurempi riski.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään muutettuna.

Teollisuussijoitus on valtion kokonaan omistama pääomasijoitustoimintaa harjoittava yhtiö. Yhtiön tehtävänä on edistää uusien innovaatioiden tuotteistamista ja kaupallistamista tekemällä pääomasijoituksia siemen- ja kasvuvaiheessa oleviin erityisesti pieniin ja keskiuuriin yrityksiin. Yhtiö kehittää myös alueellista pääomasijoitustoimintaa ja tekee suoria sijoituksia yritystoiminnan edistämiseksi ja uusien merkittävien teollisten hankkeiden käynnistämiseksi. Yhtiö sijoittaa teollisuuden ohella myös palveluelinkeinoihin, erityisesti osaamisintensiivisiin palveluyrityksiin.

Yhtiön sijoitukset ja voimassaolevat sijoitus-sitoumukset syyskuun lopussa 2006 olivat 353 miljoonaa euroa. Siitä runsaasti yli puolet on toteutettu rahastojen kautta.

Valtion sijoitukset yhtiöön ovat 269,9 miljoonaa euroa.

Talousvaliokunta pitää perusteltuna, että Teollisuussijoituksen sijoitustoimintaa ei rajata pelkästään oman pääoman ehtoihin sijoituksiin, vaan sille annetaan mahdollisuus tehdä myös muita pääomasijoitusalan sijoitusmuotoja. Sellaisia voisivat olla osakesijoitukset, osakeyhtiölain mukaiset pääomalainat ja vaihtovelkakirjalainat. Yhtiön ensisijaisena tehtävänä on täydentää pääomasijoitusalan rahoitusta silloin, kun markkinaehtoisessa rahoituksessa esiintyy puutteita. Julkisen rahoituksen ei pidä kilpailla markkinaehtoisesta rahoituksen kanssa samoissa kohteissa. Yhtiön toiminnan pääpaino on rahastossijoituksissa, vaikka suora sijoitustoiminta onkin kasvanut. Rahastossijoituksissa ja suorissa sijoituksissa on aina mukana yksityistä pääomaa vahvalla osuudella. Lakiin tehtävä muutos antaa mahdollisuuden tasapainottaa yhtiön sijoitus-salkkua yhtiöön sijoitetun pääoman pitkän aikavälin tuottotavoitteen turvaamiseksi.

Teollisuussijoituksen toiminnan tulee olla liiketaloudellisesti kannattavaa pitkällä aikavälillä.

lä. Talousvaliokunnan mielestä valtion erityisrahoituksen, tässä tapauksessa Teollisuussijoituksen, toiminnan luonteeseen kuuluu hallituksen esityksessäkin todettu periaate, jonka mukaan yksittäisissä sijoituksissa tulee hyväksyä tavanomaista korkeampi riski. Riskejä saattaa realisoitua, mutta liiketaloudellinen kannattavuus pitkällä aikavälillä tasaa toteutuneet tappiot.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Teollisuussijoitukselle annetaan mahdollisuus tehokkaasti hoitaa elinkeinopoliittista tehtäväänsä. Yhtiön tulisi voida joustavasti kohdentaa sijoituksia pääomarahastoihin ja tehdä suoria riskisijoituksia kohdeyrityksiin. Yhtiön toimintamahdollisuudet tulee olla sellaiset, että yhtiö voi saavuttaa sille asetettavan tavoitteen, pitkän aikavälin liiketaloudellisen kannattavuuden. Talousvaliokunta ehdottaa, että eduskunta hyväksyy lausuman Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoitustoiminnan periaatteiden selvittämisestä. (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että julkisten rahoittajien (Sitra, Teollisuussijoitus Oy, Finnvera Oyj, Tekes) roolit pidetään selkeinä rahoittajien keskinäisellä tiedonvälityksellä ja yhteistyöllä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, miten Suomen Teollisuussijoitus Oy voi parhaiten toteuttaa elinkeinopoliittista tehtäväänsä kohdentamalla joustavasti sijoituksiaan pääomarahastoihin ja suorina sijoituksina niin, että

*yhtiö voi saavuttaa pitkällä aikavälillä
liiketaloudellisen kannattavuuden.*

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Jere Lahti /kok
vpj.	Jari Leppä /kesk	Sirpa Paatero /sd
jäs.	Arto Bryggare /sd	Klaus Pentti /kesk
	Sari Essayah /kd	Antti Rantakangas /kesk
	Klaus Hellberg /sd	Martin Saarikangas /kok
	Esko Kiviranta /kesk	Sari Sarkomaa /kok
	Martti Korhonen /vas	Juhani Sjöblom /kok
	Marjaana Koskinen /sd	Oras Tynkkynen /vihr.
	Seppo Lahtela /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.

VASTALAUSE

Perustelut

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n toiminnan tulee perustua rahastosijoituksiin. Suorien sijoitusten tulee säilyä valtion muiden yksiköiden tehtävänä.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä lausumaehdotus hylätään.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2006

Martin Saarikangas /kok
Jere Lahti /kok
Juhani Sjöblom /kok

Seppo Lahtela /kok
Sari Sarkomaa /kok